

átvivegyáltam 1914. VIII. 4. a

Rendkívüli kiadás. DEBRECZEN

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
Egy óra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Negyvenhatodik évfolyam.
148-ik szám.
Szerda, 1914. augusztus 5.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

Megfordult Európa története.

Tegnap óta „más pennával irnak”: az egész kontinensen mindent elsodort, letiport, fölégetett egy új, de régen szülemelő gondolat, egy új irány, egy új fejezet: a nagy tisztulás. Igaz, hogy a jövőt kulató tekintetünk holttestek barrikádjain át nyomul az új fejlődés, az új élet felé...

Szörnyű látomásokon keresztül fog elkövetkezhetni mindez, de most ne sajnálkozzunk, most ne a rettenetes teherlapot nézzük, hanem a boldog, sugárzó végső jövőt, a vérből és örök riadalomból való kigazolást.

A jövőnek nagyszerű záloga: kincsese előlege az, ami az elmúlt napokban történt. Nem magyar legenda, hiszen német lapok irták meg, hogy királyunk szívének boldog áradozásában jelentette ki:

— A magyarok viselkedésében van valami fenséges! Micsoda egységet tudtak mutatni!

És tegnap ennek a boldog királynak jövődöbéli utóda az érzés önkéntelen örömeiben ugyanezt ismerte el, mikor szíve tulcsordult a magyarok iránt érzett szeretetben és hálában. Nagy, fölemelő érzés, hogy mostani és leendő királyunk szívével együtt ver a miénk. De nagy, ünnepélyes tudat magának a nemzetnek az, hogy ennyire egyek, ennyire erősek, ennyire maga az erő vagyunk és ezt Európának tudomásul kell vennie. A véres európai égbolton magyar hajnalodás készül: az erőt és igazságot nem lehet többé letagadni.

Ez az egyik nagy egység, mint az eddig történetek nagy eredménye és tanulsága. Ott van azonban a másik nagy, lesújtóan, büntetően és megnyugtatóan nagy egység: Németország és a monarchia egysége. Ugyanaz a ház, ugyanaz a lelkesülés és ugyanakkor fölényes nyugalom viszi a német katonát az orosz határra, mint a magyar fiukat a szerbek ellen.

Oroszország szegyenletes perfidiájára megvan a hadüzenet után az újabb felelet: *Libau, az orosz kikötőváros, lángokban áll, az Augsburg nevű német cirkáló aláaknáztta és bombázza a hadikikötőt.* Le kell szögeznünk, hogy amilyen hallatlan merészséggel kezdeményezte Oroszország a gyalázatot, olyan

hősiességgel és fölénytel kezdemenyeztük mi az energiát, a megtorlást. Örökre föl lesz jegyezve, hogy a kultura ragadott fegyvert — talán az utolsó háboruban — a barbárság, a becstelenség, a nyers erő ellen. És mert a történelem vonala mindenütt a kultura győzelmé felé mutat, a mi győzelmünk bekoronázása lesz a kultura nagy diadalának. E diadal nevében mennek a katonák, tapsolnak, lelkesednek és vigasztalódnak, akiket itthon hagytak.

Táviratok.

A németek három orosz várost elfoglaltak.

A Wolff-ügynökség jelenti Berlinből: **A Lublinitz melletti német határvédelmi csapatok tegnap rövid harc után bevették Censzohovóft. Bendzint és Kalist is elfoglalták a német csapatok.**

Bombázzák a német hadállásokat.

Berlinből jelentik: **A Schluff-szorosnál kétségtelenül megállapították, hogy a franciák augusztus 1-én este határsértést követtek el. A német hadállásokat bombázták. Veszteségünk nem volt.**

Az orosz nagykövet elhagyta Berlint.

Berlinből jelentik: Sverbejev orosz nagykövet hétfőn délben elhagyta Berlint.

A franciák századonkint lépik át a német határt.

A Wolff-ügynökség jelenti Berlinből: Amíg egyetlenegy német katona sincs meg francia területen, addig a franciák hivatalos jelentések szerint a hadüzenet előtti századonkint állépték a német határt és megszállták Goteshtalt, Metzeraht, Markircht és Schlutpassst. Megszégték a semlegességet is azzal, hogy francia léghajósok nagy számban repültek át Belgiumon és Hollandián keresztül Németországba.

Hadba indulnak a párisi németek.

Brüsszelből jelentik: Körülbelül ezer Parisban lakó német állításköteles utazott el hétfőn délután Brüsszelből. A németek nagyszámban jelentek meg a Nordbahnhofon és hazafias énekekkel és harsogó hurrá-kiáltásokkal kísérték a hadba indulókat.

Bacillusokkal dolgoznak.

Metzből jelentik:

Egy francia orvos tegnap két áruhás francia tiszt segítségével megkísérelte egy kutnak kolerabacillusokkal való inficiálását. Statarialiter agyonlőtték.

Libau bombázása.

Az Augsburg nevű kis cirkáló hétfőn este 9 órakor feladott szikratávírral a következőket jelenti:

Bombázom Libau kikötőt. Harcban állok egy ellenséges cirkálóval. Aknákat raktam le. Libau kikötője ég. (M. T. I.)

Kitérő válasz.

Berlinből jelenik:

Illetékes helyről vett értesítés szerint Franciaország Németország kérdésére kitérő választ adott.

Miért késik a hadüzenet?

Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósítónak: Ausztria-Magyarország a háborút még nem üzente meg Oroszországnak, természetesen nem azért, mintha kétségei lennének szövetségi kötelességei dolgában, hanem azért, mert azt óhajtják, hogy Oroszország nyiltabban mutassa meg kártyáit.

Olaszországban is elrendelték a mozgósítást.

A Stefani-ügynökség római jelentése szerint az 1889. és 1890-iki korosztály első kategóriáját e hó 8-ikára, valamint az 1889-iki és 1890-iki tengerészeti korosztályt behívták. Ezenkívül a haditengerészet hét korosztálybeli alisztjeit, gépészeit, fűtőit, kormányosait és elektrikusait, valamint a mozgósítható parti táviró személyzetet behívták.

Az oroszok hátravonulnak.

Krakóból jelenik:

A „Nowa Reforma” jelenti, hogy csütörtökről péntekre virradó éjjel bevontak az orosz határőröket és vámhivatalnokokat az orosz határ mentén. Amikor az orosz-lengyelországbeli falusi községekben hajnalban át akartak jönni szekerikkel az orosz falvakba, meglepődve látták, hogy a határ mentén az orosz katonák. A határőrök az éjszakai folyamán becsomagolták a hivatalos iratokat, a ruhákat és egyéb ingó ágait és a ország belsejébe vonultak. Emberemlékezet óta nem történt meg, hogy utlevél felmutatása nélkül át lehetett volna lépni az orosz határt. A paraszok letérdeltek és imádkoztak örömlében. Egy határmenti községben lakó paraszok két órányi utat megtettek az orosz területen anélkül,

hogy katonákra vagy határőrökre akad volna. A paraszt bántatlanul tért vissza falujába.

Az utolsó osztrák-magyar alattvalók távozása.

Szalónikiból jelentik: Az úzkübi, monasztrai és mitrovicai osztrák-magyar konzulok és tisztviselők, valamint az e városokból kiutasított magyar vagy osztrák kereskedők az Uraño Lloydgőzcsóna innen elindultak Triest felé. Ők voltak az utolsó magyar és osztrák alattvalók Szerbiában.

Szerb hadifoglyok.

Aradról jelentik hivatalosan: Szombati éjjel erős katonai fedezet mellett 117 szerb férfit kísérték Aradra. Ez volt az első fogoly szállítmány a szerb parctérről. A foglyok közt két katonatiszt is van. Az egyik tiszt Tutnik szerb vezérkari főnök fia. A foglyokat az aradi várba szállították.

A külföldiek elhagyják Szerbiát

Szótiból jelentik: A bolgár távirati iroda jelenti Nisből: Oroszország kivételével az összes nagyhatalmak képviselői küldön megjelentek Pasics miniszterelnöknel és felkérték, engedje meg a Belgrádban maradt külföldieknek a város elhagyását. A hatalmak képviselői táviratoznak kormányainknak, hogy Bécsben gyalog lépést tessenek az újvasúttal, hogy a külföldi kolóniák tagjai egy közös táborban magyar pártit vitessenek.

A román-orsz határon beszüntették a forgalmat.

Bukarestből jelentik: A román vasutakon már csak a határig adnak jegyet. Továbbszóló jegyek váltása lehetetlen.

Ostromállapot egész Törökországban.

Konstantinápolyból jelentik: Az egész országban el fogják rendelni az ostromállapotot. A török kereskedelmi hajók beszüntették forgalmukat a Fekete- és az Aegei-tengereken.

Dinamit és gyújtózsínór két oláh legénynél.

A csendőrök letartóztatták a két oláht Berettyószentmártonban

(Salát tudósítónktól.) Az elmúlt csütörtökön éjszaka két csavargó külsejű legény hatadt a berettyószentmártoni új felé s tájékozatlanul néztek jobbra balra.

A berettyóújfalusi állomástól hazafelé menő Tikasz Sándor úr megkérdezte, hogy merre van a Berettyó? Tikasznak gyanusnak tűnt fel a két legény s valami ürüggyel becsapta őket a község házára. Onnan elküldött a jegyzőért, aki főgondnérként Berettyóújfaluba a csendőrségnek.

A csendőrség vezető egy csendőrrel szembe kiment Berettyószentmártonba s miután szótlan gyanusnak találta a legényeket, letartóztatta őket s bekísérte Berettyófaluba, hogy egyelőre a városháza börtönbe zárták le a két oláh embert.

Megmérzések után mintegy három kilogramm dinamitot és három méter gyújtózsínort találtak náluk.

Aki vallja, hogy a szolnoki debekamegyei Magyar-Ítve úrú valóban a gömörmegeyi Nag, hegyen dolgoztak az aliami bányában s onnan kaptak a dinamitot.

Az állítják, hogy semmi rossz szándékuk nem volt, csak gyalog igyekeztek hazafelé és elévedek.

A csendőrség a nyomozást megindította s amíg a dolog tisztázva nem lesz, a legényeket fogva tartják.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Gyilkosság féltékenységből.

Borzalmas gyilkosság történt tegnap éjjel Budapesten az Angol-utca 7. számú házában. Kosteréva József gyümölcsárúsvévek óta közös háztartásban élt Skárpék Józsefné, szül. Kléslé Kaálin harminc esztendőss asszonnyal.

Kosteréva József szörnyen féltékeny volt az asszonyra, folyton gyötörte az asszonyt és féltékenysége mos, hogy behívták katonának, az ördögig fokozódott. Már pár nappal ezelőtt be kellett volna vonulnia, de a féltékenység visszatartotta és Kosteréva egyre hangosabban bevonulását. Tegnap hajnalig együtt mulatoztak s körülbelül három óra felé érték hazalakásu-ra.

A férfi azt mondta, hogy reggel utazik el Budapestről. Őt a feleség, mikor Kosteréva beszélt legdösebe fiának, a tizenkét éves F.inek a másik szobájában, hogy menjen a H. ts. r. ura és kerje meg egy adásától 5 korona tartozását, m. r. szűksége miatt most a pénzre.

A férfi a férfi felé fordult, elment a perzser, s mikor már visszatért, nem találta otthon a fiát. De a szobájában véres lábnyomok látszódtak. Skárpék az ágy mellett hirtelen feküdt a földre, mellesé késszerűséget érte a véres seb. A férfi nyomban rendőrt ért futott, kinek elmondta a borzalmas esetet.

Étesítették a főkapitányságot is, ahonnan bizottság ment ki a hely zsigere s elszállították a holttestet a bonczani in ezejébe. A gyilkos nyomozza a rendőrség.

— Községi polgári fiu- és leányiskola Poprádoun, a Magas-Tátra alján. Orvosiilag ajánlott hely. A német nyelv könnyen elsajátítható. Megbízható családoknál olcsó ellátás kapható. Bővebb felvilágosítással szvesen szolgál Horovitz József, igazgató.

A szerkesztésért felelős: A LAPKIADÓ.

Horovitz-nyomda Darabos-utca 7.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vaslagabb betűvel 10 (tíz) fillér

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kérétek.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidéki apró hirdetés díja levéljegyekben is belátható

Hungáriában vasárnap este megcrodált urinőt, kinek figyelmét ezen lapra kadettek társaságában ülő felhívta, kéri bámulója tisztességes megismerkedés mi ként lehet séges. Választ főpostára „Bubus“ jelégére.

Házikenyér-szállítás. Keresek olyan üzleteket, ahova naponta friss és jó házikenyert szállíthatnék. Cim a kiadóban.

Ammer József tudakozó és magán ügyváltó vállalata Debreczen Piac-8. svám Nyomoz megfigyelésért.

Állat teljesen érti s gyakorlata van, szőrére. Kálman, Kut-utca.

Csakis magyar hölgy! aki feleségül kívánok, 30 éves csinos, fess mérnök vagyok, katolikus vallásu, világlátott, szilárd jellemű, finom társadalmi formakban jártas; tapasztalt kereskedő, munkas társtulajdonosa egy jól jövedelmező gépgyár és vasöntödének, egy pompás viruló városának Dél-Németországnak. (München közelében.) Még csak rövid idő óta hosszan tartó külföldi utról visszatérve, családi tűzhely után vágyódom; és e célból szeretnék megfelelő koru, csinos, egészséges, házias, művelt és vagyonos magyar hölgygyel levelezésbe bocsátkozni. — Közvetítők kizárva. A legnagyobb diszkretió biztosítva. Szíves megkeresések a „Bajorország“ címen a lapunk adóhivatalába kéretnek.

Ipari pályára egészséges fiu tanulóknak fizetéssel felvétetik. — Csak olyanok jelentkezhetnek, kik hat elemi vagy két középiskolai osztályt sikeresen elvégeztek. Cim a kiadóhivatalban.

Fajgalambok igen szép, plinut tyukok és egy szép páva olcsón eladó. Lorántffy-utca 13.

Független, szép, fiatal orosz hölgy 150.000 kor. hozomány, később még nagyobb örökség, **azonnal férjhez menni óhajt.** — Vagyon, vallás mellesé, de csakis komoly ajánlatokra válaszol „Hymen“ Berlin, Elisabetstrasse 66.

Eladó sparhet, vas ágy, szekrény tükör, függöny, tartóval. Teleki-utca 75. szám.

Tisztességes bejárónó egész napra kerestetik. Könyvvvel jelentkezék Teleky utca 15.

Varrodába ügyes kézilányok felvétetnek Hajduné, Nyugoti-utca 42.

Fajtiszta ezüstnyulak, hófehér gerlicék, törpe tyukok, emdeni libák, pekingi kacskák és tojásaik eladók. Libakert 12.

Eladó jutányos árban egy teljesen jó karban lévő üzemképes **cséplő-garnitúra.** Bővebb felvilágosítást ad a Szatmári Bank Szatmár.